Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA JANA MAZAKA [*JÁN MAZÁK*] SECINĀJUMI,
sniegti 2012. gada 12. jūlijā [1]

Lieta C–534/10 P

Brookfield New Zealand Ltd
Elaris SNC
pret
Kopienas Augu šķirņu biroju (KAŠB)

un *Schniga GmbH*

Kopienas augu šķirņu aizsardzība — Regula (EK) Nr. 2100/94 — KAŠB piešķirtā rīcības brīvība — Tehniskai pārbaudei iesniegti vīrusu nesaturoši augu materiāli

I – Ievads

1. Šī apelācijas sūdzība, ko ir iesniegusi *Brookfield New Zealand Limited* (turpmāk tekstā – "*Brookfield*") un *Elaris SNC* (turpmāk tekstā – "*Elaris*") (vai abi kopā – "apelācijas sūdzības iesniedzēji"), ir vērsta uz to, lai lūgtu Tiesu atcelt spriedumu lietā T-135/08 *Schniga*/KAŠB – *Elaris* un *Brookfield New Zealand (Gala Schnitzer)* [2] (turpmāk tekstā – "pārsūdzētais spriedums"), ar kuru Vispārējā tiesa (sestā palāta) atcēla Kopienas Augu šķirņu biroja (turpmāk tekstā – "KAŠB" vai "birojs") Apelācijas padomes 2007. gada 21. novembra lēmumu, piešķirot Kopienas augu šķirņu aizsardzību ābolu šķirnei 'Gala Schnitzer' (lietas A 003/2007 un A 004/2007) (turpmāk tekstā – "apstrīdētais lēmums").

2. Apelācijas sūdzība būtībā ir par jautājumu, vai Vispārējā tiesa pareizi noteica KAŠB piešķirto rīcības brīvību, nosakot, ka KAŠB, pieteikuma izskatīšanas procedūrā par augu šķirnes aizsardzības noteikšanu, bija tiesības nodot jaunu augu materiālu tehniskai pārbaudei.

II – Atbilstošās tiesību normas

3. Pamatlietas faktu norises laikā Padomes 1994. gada 27. jūlija Regula (EK) Nr. 2100/94 par Kopienas augu šķirņu aizsardzību noteica Kopienas augu šķirņu aizsardzības normas, [3] ar grozījumiem, kas izdarīti ar Padomes Regulu (EK) Nr. 2506/95 [4] (turpmāk tekstā – "Regula Nr. 2100/94").

1 — Oriģinālvaloda – angļu.

2 — Vispārējās tiesas 2010. gada 13. septembra spriedums lietā T-135/08 (Krājums, II-5089. lpp.).

3 — OV L 227, 1. lpp.

4 — 1995. gada 25. oktobra Regula (EK) Nr. 2506/1995, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 2100/94 par Kopienas augu šķirņu aizsardzību (OV 1995, L 258, 3. lpp.).

4. Regulas Nr. 2100/94 10. panta ar nosaukumu "Jaunums" 1. punktā ir noteikts:

"Šķirne jāuzskata par jaunu, ja datumā, kad saskaņā ar 51. pantu iesniegts pieteikums, šķirnes komponenti vai novāktais šķirnes materiāls ar selekcionāra piekrišanu nav pārdots vai kā citādi izmantots šķirnes izstrādes nolūkā 11. panta nozīmē:

a) Kopienas teritorijā agrāk nekā vienu gadu pirms iepriekš minētā datuma;

[..]."

5. Regulas Nr. 2100/94 55. panta ar nosaukumu "Tehniskā pārbaude" 4. punktā ir noteikts:

"Birojs ar vispārīgiem noteikumiem vai atsevišķos gadījumos ar pieprasījumiem nosaka, kad, kur, kādā daudzumā un kvalitātē ir jāiesniedz tehniskajai pārbaudei paredzētais materiāls un salīdzināmie paraugi."

6. Regulas Nr. 2100/94 61. pantā ir uzskaitīti gadījumi, kad pieteikums Kopienas augu šķirņu aizsardzības piešķiršanai ir noraidāms. Ciktāl tas attiecas uz šīs lietas apstākļiem, tajā ir noteikts:

"Birojs noraida pieteikumus Kopienas augu šķirņu aizsardzības piešķiršanai, ja un tiklīdz tas konstatē, ka pretendents:

[..]

b) norādītajā termiņā nav īstenojis noteikumu vai prasību, ievērojot 55. panta 4. vai 5. punktu, ja vien Birojs nav piekritis, ka tas nav jādara,

[..]."

7. Regulas Nr. 2100/94 73. pants ar nosaukumu "Sūdzības par Apelāciju padomes lēmumiem" ir noteikts:

"1. Sūdzības par Apelāciju padomes lēmumiem var iesniegt Eiropas Kopienu Tiesā.

2. Sūdzību var iesniegt, pamatojot to ar kompetences trūkumu, būtiskiem procedūras pārkāpumiem, Līguma vai šīs regulas vai jebkuras ar tās piemērošanu saistītās tiesību normas pārkāpumiem vai arī pilnvaru ļaunprātīgu pārsniegšanu.

3. Eiropas Kopienu Tiesas jurisdikcijā ir apstrīdētā lēmuma atcelšana vai grozīšana.

4. Sūdzību var iesniegt jebkura apelācijas procesa puse, kuras iesniegumi ir pilnībā vai daļēji noraidīti."

[..]"

8. Regulas Nr. 2100/94 80. panta ar nosaukumu "*Restitutio in integrum*" 1. punktā ir noteikts:

"Pat ja konkrētajos apstākļos ir pielikti visi pūliņi, bet pretendents uz Kopienas augu šķirņu aizsardzību vai īpašnieks, vai jebkura cita Birojā notiekošā procesā iesaistīta puse nav spējusi ievērot termiņu attiecībā pret Biroju, tās tiesības, pamatojoties uz pieteikumu, jāatjauno, ja tās nespēja ievērot termiņu tieši izrietējusi no jebkuru tiesību vai izlīdzinājuma iespēju zaudējuma, ko radījusi šī regula."

III – Fakti

9. Pārsūdzētajā spriedumā strīda rašanās fakti tika izklāstīti šādi:

"1. 1999. gada 18. janvārī *Konsortium Südtiroler Baumschuler* (turpmāk tekstā – "*KSB*"), kura tiesību pārņēmēja ir prasītāja [*Schniga*], saskaņā ar [Regulu Nr. 2100/94] iesniedza [KAŠB] pieteikumu par Kopienas augu šķirņu aizsardzības piešķiršanu.

2. Šis pieteikums tika reģistrēts ar numuru 1999/0033.

3. Kopienas augu šķirņu aizsardzība tika pieprasīta ābolu (*Malus Mill*) šķirnei 'Gala Schnitzer'.

4. KAŠB uzdeva *Bundessortenamt* (Federālais augu šķirņu birojs, Vācija) atbilstoši Regulas Nr. 2100/94 55. panta 1. punktam veikt tehnisko pārbaudi.

5. Ar 1999. gada 26. janvāra vēstuli, kas bija adresēta *KSB* pārstāvim, KAŠB pieprasīja *KSB* iesniegt tam un arī *Bundessortenamt* materiālu, kas ir nepieciešams tehniskajai pārbaudei, proti, desmit atvases veģetatīvā miera stāvoklī, ko var izmantot potēšanai, laikposmā no 1999. gada 1. marta līdz 15. martam. KAŠB ir arī precizējis, ka *KSB* ir jāievēro visi fitosanitārie un muitas nosacījumi, kas piemērojami attiecībā uz materiāla sūtīšanu.

6. *Bundessortenamt* saņēma šo materiālu 1999. gada 9. martā.

7. Ar *KSB* pārstāvim adresēto 1999. gada 25. marta vēstuli KAŠB ir apliecinājis pieprasītā materiāla saņemšanu un ir norādījis, ka minētais materiāls laikus un labā stāvoklī ir nodots *Bundessortenamt*, bet tam nav pievienots fitosanitārais sertifikāts. KAŠB pieprasīja *KSB* nodrošināt, ka šis nepieciešamais dokuments tiks iesniegts, cik ātri vien iespējams.

8. 1999. gada 23. aprīlī *KSB* nosūtīja *Bundessortenamt* Eiropas fitosanitāro pasi un precizēja, ka iestāde, kas ir to izsniegusi, proti, *Bolzano* (Itālija) autonomās provinces Augu aizsardzības dienests (Itālija), bija norādījusi, ka šis dokuments aizstāj fitosanitāro sertifikātu.

9. Ar 1999. gada 3. maija elektroniskā pasta ziņu *Bundessortenamt* informēja *KSB*, ka materiāls laikus ir atnācis, ka tas ir atbilstošs un ka ar iesniegto Eiropas fitosanitāro pasi pietiek, lai veiktu tehnisko pārbaudi un lai pārbaudītu Kopienas augu šķirņu aizsardzības piešķiršanas materiālos nosacījumus. Tā tomēr ir pieprasījusi iesniegt oficiālā sertifikāta, kas apliecina vīrusa neesamību iesniegtajā materiālā, kopiju.

10. 2001. gadā *KSB* paziņoja *Bundessortenamt*, ka tas nevar iesniegt pieprasīto fitosanitāro sertifikātu, jo izrādījās, ka materiālā, kas tika sniegts 1999. gada martā tehniskās pārbaudes mērķiem, bija latentie vīrusi.

11. Ar 2001. gada 4. maija elektroniskā pasta ziņu *Bundessortenamt* paziņoja KAŠB par savu nodomu iznīcināt inficēto materiālu, lai novērstu infekcijas izplatīšanos uz citiem augiem, un ierosināja pieprasīt *KSB* iesniegt jaunu materiālu, kas nav inficēts ar vīrusu, lai atkārtoti uzsāktu tehnisko pārbaudi.

12. Ar *Bundessortenamt* adresēto 2001. gada 8. maija elektroniskā pasta ziņu KAŠB piekrita inficētā materiāla iznīcināšanai un norādīja, ka tas ir nolēmis pieprasīt *KSB* iesniegt jaunu materiālu, kas nav inficēts ar vīrusu, līdz 2002. gada martam. Tas arī norādīja, ka, tā kā norādījumos attiecībā uz materiāla iesniegšanu nebija precizēts, ka tas nedrīkst būt inficēts ar vīrusu, bet bija tikai norādīts, ka tam jāatbilst Eiropas fitosanitārās pases prasībām, *KSB* nevar uzskatīt par atbildīgu par šo situāciju, ka būtu netaisnīgi noraidīt pieteikumu attiecībā uz šķirni 'Gala Schnitzer' un ka līdz ar to ierosinātais risinājums šķiet esam labākais.

13. Ar 2001. gada 13. jūnija elektroniskā pasta ziņu KAŠB paziņoja *KSB*, ka, saskaņojot šo jautājumu ar *Bundessortenamt*, tas, ņemot vērā, ka tā norādījumi attiecībā uz augu iesniegšanu un prasībām, kas attiecas uz to sanitāro stāvokli, nebija pietiekami skaidri, ir nolēmis atļaut *KSB* iesniegt *Bundessortenamt* 2002. gada martā jaunu materiālu, kas nav inficēts ar vīrusu, pievienojot fitosanitāro sertifikātu, kurš to apliecina, lai atkārtoti uzsāktu pārbaudi attiecībā uz pieteikumu par šķirni 'Gala Schnitzer'.

14. Pabeigusi jauno tehnisko pārbaudi, *Bundessortenamt* savā galīgajā 2005. gada 16. decembra ziņojumā secināja, ka šķirne 'Gala Schnitzer' atšķiras no vistuvākās references šķirnes, proti, šķirnes 'Baigent', pamatojoties uz papildu raksturlielumu "Auglis: svītru platums".

15. 2006. gada 5. maijā personas, kas iestājušās lietā, *Elaris SNC* un *Brookfield New Zealand Ltd*, kas attiecīgi ir ar šķirnes 'Baigent' aizsardzības tiesībām saistītās licences turētāja un šo tiesību īpašniece, saskaņā ar Regulas Nr. 2100/94 59. pantu ir iesniegušas KAŠB iebildumus pret aizsardzības piešķiršanu attiecībā uz šķirni 'Gala Schnitzer'.

16. Iebildumi bija pamatoti ar agrākām aizsardzības tiesībām attiecībā uz ābolu (*Malus Mill*) šķirni 'Baigent'.

17. Iebildumu pamatojumam izvirzītie pamati bija šādi: pirmkārt, pamats, kas paredzēts Regulas Nr. 2100/94 61. panta 1. punkta b) apakšpunktā un saskaņā ar kuru, tā kā prasītāja nav ievērojusi KAŠB 1999. gada 26. janvāra un 25. marta vēstulēs norādītos nosacījumus attiecībā uz tehniskajai pārbaudei paredzētā materiāla iesniegšanu, KAŠB esot bijis jānoraida pieteikums attiecībā uz šķirni 'Gala Schnitzer', un, otrkārt, pamats, kas paredzēts Regulas Nr. 2100/94 7. pantā, jo šķirne 'Gala Schnitzer' neatšķiras no šķirnes 'Baigent'.

18. 2006. gada 14. decembrī KAŠB priekšsēdētājs apstiprināja papildu raksturlieluma "Auglis: svītru platums" izmantošanu, lai noteiktu šķirnes 'Gala Schnitzer' atšķirtspēju.

19. Ar 2007. gada 26. februāra lēmumiem EU 18759, OBJ 06-021 un OBJ 06-022 komiteja, kuras kompetencē ir lemt par iebildumiem pret Kopienas augu šķirņu aizsardzības piešķiršanu (turpmāk tekstā – "komiteja"), piešķīra Kopienas augu šķirnes aizsardzību attiecībā uz šķirni 'Gala Schnitzer' un noraidīja iebildumus.

20. 2007. gada 11. aprīlī personas, kas iestājušās lietā, pārsūdzēja šos trīs lēmumus KAŠB Apelācijas padomē saskaņā ar Regulas Nr. 2100/94 67.?72. pantu.

21. Ar [apstrīdēto lēmumu] Apelācijas padome ir atcēlusi lēmumu par Kopienas augu šķirņu aizsardzības piešķiršanu attiecībā uz šķirni 'Gala Schnitzer', kā arī lēmumus, ar kuriem noraidīti iebildumi, un pati ir noraidījusi pieteikumu par šķirni 'Gala Schnitzer'. It īpaši tā uzskatīja, ka Regulas Nr. 2100/94 61. panta 1. punkta b) apakšpunkts neļāva KAŠB atļaut *KSB* iesniegt jaunu materiālu, jo *KSB* nebija izpildījis prasības, kas Regulas Nr. 2100/94 55. panta 4. punkta izpratnē bija noteiktas atsevišķā pieprasījumā, ar kuru KAŠB pieprasīja KSB iesniegt fitosanitāro sertifikātu, kas apliecina, ka sniegtais materiāls nav inficēts ar vīrusu."

IV – Prasība Vispārējā tiesā un pārsūdzētais spriedums

10. Ar 2008. gada 4. aprīlī iesniegto prasības pieteikumu Vispārējā tiesā *Schniga* cēla prasību atcelt apstrīdēto lēmumu.

11. *Brookfield* un *Elaris*, apelācijas sūdzības iesniedzēji šajā tiesvedībā, piedalījās tiesvedībā Vispārējā tiesā kā personas, kas iestājušās lietā KAŠB atbalstam.

12. Prasība atcelt tiesību aktu balstījās uz trim pamatiem: 1) lietā iestājušos personu KAŠB iesniegto iebildumu nepieņemamību; 2) Regulas Nr. 2100/94 61. panta 1. punkta b) apakšpunkta un 62. panta pārkāpumu un 3) Regulas Nr. 2100/94 55. panta 4. punkta pārkāpumu.

13. Pēc pirmā pamata atzīšanas par nepieņemamu tādēļ, ka tas izvirzīts pirmo reizi, Vispārējā tiesa apsvēra trešā pamata pieņemamību par Apelācijas padomes it kā pieļauto Regulas Nr. 2100/94 55. panta 4. punkta pārkāpumu. Apelācijas tiesvedības sprieduma 39. punktā Vispārējā tiesa nosprieda, ka Apelācijas padome, izvērtējot KAŠB 1999. gada 26. janvāra un 25. marta vēstules, ir izdarījusi juridisko vērtējumu, ko šajā procedūrā var apstrīdēt. Tāpēc Vispārējā tiesa secināja, ka trešais pamats ir pieņemams.

14. Atgriežoties pie būtības, Vispārējā tiesa vispirms izskatīja trešo pamatu. Šajā sakarā tā noraidīja Apelācijas padomes viedokli, kas izteikts apstrīdētajā lēmumā, ka Regulas Nr. 2100/94 55. panta 4. punkts nedeva tiesības KAŠB atļaut iesniegt tehniskai pārbaudei jaunus materiālus.

15. Definējot KAŠB ar Regulas Nr. 2100/94 55. panta 4. punktu piešķirtās rīcības brīvības apjomu, Vispārējā tiesa apelācijas tiesvedībā izskatāmā sprieduma 63. punktā atzina, ka rīcības brīvība ietver KAŠB tiesības precizēt, ja tas to attiecīgajā gadījumā uzskata par nepieciešamu, nosacījumus pieteikuma par Kopienas augu šķirņu aizsardzības piešķiršanu izskatīšanai, ja termiņš, kurā šā pieteikuma par aizsardzību iesniedzējam ir jāatbild uz tam adresēto individuālo pieprasījumu, vēl nav beidzies šo noteikumu izpratnē. Vispārējā tiesa it īpaši atzīmēja apelācijas tiesvedības sprieduma 64. punktā, ka ar labas pārvaldības principu, kā arī nepieciešamību nodrošināt procesa pienācīgu norisi un efektivitāti ir saderīgs tas, ka tad, kad KAŠB uzskata, ka neprecizitāte, kuru tas ir pamanījis, varētu tikt izlabota, tam ir iespēja turpināt tam iesniegtā pieteikuma izskatīšanu. Turklāt, kā Vispārējā tiesa atzina apelācijas sprieduma 65. punktā, KAŠB piešķirtā rīcības brīvība ļauj tai pārliecināties, ka tā individuālie pieprasījusi ir skaidri un ka pieteikumu iesniedzēji nepārprotami apzinās savas tiesības un pienākumus.

16. Ņemot vērā izskatāmajā lietā esošo būtisko faktu novērtējumu, Vispārējā tiesa secināja, ka, konstatējot, ka KAŠB ir pārkāpis Regulas Nr. 2100/94 61. panta 1. punkta b) apakšpunktu, piešķirot tiesības *KSB* iesniegt jaunu materiālu, lai gan atbilstoši šai normai tam bija pienākums noraidīt KSB iesniegto pieteikumu, tiklīdz tas atklāja, ka pieteicējs nav izpildījis individuālo pieprasījumu, Apelācijas padome ir nepareizi interpretējusi KAŠB piešķirto rīcības brīvību, kas noteikta Regulas Nr. 2100/94 55. panta 4. punktā.

17. Attiecīgi, secinot, ka nav jāpārbauda otrā pamata pamatotība, un noraidot lietā iestājušos personu pieteikumu par apstrīdētā lēmuma grozīšanu, Vispārējā tiesa apmierināja prasību un atcēla apstrīdēto lēmumu.

V – Prasījumi Tiesā

18. Apelācijas sūdzības iesniedzēji apgalvo, ka Tiesai ir jāatceļ pārsūdzētais spriedums un jānodod lieta atpakaļ izskatīšanai Vispārējā tiesā vai, pakārtoti, ar galīgo spriedumu jāatceļ *Schniga* prasība, tādējādi apstiprinot Apelācijas padomes apstrīdēto lēmumu. Turklāt tie lūdz Tiesu piespriest atbildētājiem segt viņu tiesāšanās izdevumus.

19. KAŠB un *Schniga* lūdz Tiesu apelācijas sūdzību noraidīt un piespriest apelācijas sūdzības iesniedzējiem atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

VI – Apelācija

20. Apelācijas sūdzības iesniedzēji balstās uz diviem apelācijas pamatiem, kuri abi apstrīd Vispārējās tiesas secinājumus par *Schniga* izvirzīto trešo pamatu pirmajā instancē.

21. Apelācijas pirmais pamats ir, ka Vispārējai tiesai vajadzēja atzīt *Schniga* izvirzīto trešo pamatu pirmās instances tiesā par nepieņemamu un ka Tiesa, nelikumīgi pārskatot Apelācijas padomes secinājumus par faktiem, ir pārkāpusi Regulas Nr. 2100/94 73. panta 2. punktu. Apelācijas otrajā pamatā, kas ir vairākās daļās, apelācijas sūdzības iesniedzēji apgalvo, ka Vispārējā tiesa, nepareizi interpretējot KAŠB piešķirtās rīcības brīvības apjomu, ir pārkāpusi Regulas Nr. 2100/94 55. panta 4. punktu, aplūkojot to kopsakarā ar šīs regulas 61. panta 1. punkta b) apakšpunktu un 80. pantu.

A – *Apelācijas pirmais pamats*

1) Galvenie lietas dalībnieku argumenti

22. Apelācijas pirmajā pamatā apelācijas sūdzības iesniedzēji apgalvo, ka Vispārējā tiesa, pārskatot Apelācijas padomes secinājumus par faktiem kopsakarā ar *Schniga* izvirzīto trešo pamatu, ir pārsniegusi Regulas Nr. 2100/94 73. panta 2. punktā noteikto kompetenci. Kā šajā normā noteikts, tad pārbaudes apjoms attiecas uz Apelācijas padomes lēmuma likumības pārbaudi un aprobežojas ar tiesību jautājumiem un pilnvaru ļaunprātīgu pārsniegšanu.

23. Attiecīgi Vispārējai tiesai nevajadzēja pārskatīt Apelācijas padomes vērtējumu par divu 1999. gada 26. janvāra un 25. marta vēstuļu saturu un nozīmi. Ja tā būtu pieņēmusi šo Apelācijas padomes faktu novērtējumu, Vispārējā tiesa nevarētu secināt, ka 2001. gada maijā KAŠB joprojām varēja izmantot savas Regulas Nr. 2100/94 55. panta 4. punktā noteiktās tiesības izskaidrot savus iepriekšējos pieprasījumus.

24. KAŠB un *Schniga* nepiekrīt prasībai, ka Vispārējā tiesa būtu pārsniegusi tās kompetenci. It īpaši tie apgalvo, ka no Tiesas judikatūras izriet, ka Vispārējā tiesa ir kompetenta konstatēt un faktiski novērtēt nozīmīgus faktus, kā arī pierādījumus. Tāpēc, pat ja Tiesa secināja, ka Vispārējā tiesa patiešām pārskatīja konstatētos faktus, šāds pārskats tik un tā ietilptu Vispārējās tiesas kompetencē. Atbilstoši KAŠB un *Schniga* viedoklim Vispārējā tiesa pārsūdzētajā spriedumā pārskatīja nevis faktiskos apstākļus, bet Apelācijas padomes izklāstīto faktu juridisko raksturojumu.

2) Novērtējums

25. Apelācijas pirmais pamats balstās uz Vispārējai tiesai ar Regulas Nr. 2100/94 73. panta 2. punktu piešķirto kompetences pārbaudīt Apelācijas padomes lēmumu tiesiskumu nepareizu interpretāciju.

26. Šajā jautājumā tas, vai Tiesas kompetence apelācijā atbilstoši pastāvošajai judikatūrai patiešām aprobežojas ar likumu pantu pārbaudi, no sprieduma lietā *Schräder*/KAŠB skaidri izriet, ka, gluži pretēji, Vispārējās tiesas kompetence pārbaudīt Apelācijas padomes pieņemto lēmumu tiesiskumu aptver tiesības konstatēt un vērtēt nozīmīgus faktus, kā arī novērtēt pierādījumus [5].

5 — Skat. šajā ziņā Tiesas 2010. gada 15. aprīļa spriedumu lietā C-38/09 P *Schräder*/KAŠB (Krājums, I-3209. lpp.), 69. punkts; skat. arī manus secinājumus šajā lietā, 20.–23. punkts.

27. Šajā ziņā arī jāatzīmē, ka ar Regulu Nr. 2506/95 speciāli tika izdarīti grozījumi Regulas Nr. 2100/94 73. pantā, lai vienādotu Kopienas augu šķirņu aizsardzības regulējuma apelācijas procedūras ar 1993. gada 20. decembra Regulas (EK) Nr. 40/94 par Kopienas preču zīmi 63. panta 2. punkta regulējumu attiecībā uz Iekšējā tirgus saskaņošanas biroja (preču zīmes un modeļi) (turpmāk tekstā – "ITSB") Apelāciju padomes lēmumu tiesiskuma pārbaudi Vispārējā tiesā [6].

28. Atbilstoši Tiesas sniegtajai Regulas Nr. 40/94 63. panta 2. punkta interpretācijai, kas tātad ir attiecināma uz Regulas Nr. 2100/94 73. pantu, Vispārējā tiesa var pilnībā pārbaudīt ITSB Apelāciju padomes lēmumu tiesiskumu, nepieciešamības gadījumā pārbaudot, vai šīs padomes ir juridiski pareizi klasificējušas faktus un vai tām iesniegto faktu novērtējumā nav pieļautas kļūdas [7].

29. No tā izriet, ka apelācijas pamata pirmā daļa par Regulas Nr. 2100/94 73. panta 2. punkta pārkāpumu ir jānoraida kā nepamatota.

B – *Apelācijas otrais pamats*

1) Lietas dalībnieku galvenie argumenti

30. Apelācijas pirmajā pamatā apelācijas sūdzības iesniedzēji apgalvo, ka Vispārējā tiesa nav pareizi interpretējusi KAŠB rīcības brīvības, kas tai noteikta Regulas Nr. 2100/94 55. panta 4. punktā, lasot to kopā ar šīs regulas 61. panta 1. punkta b) apakšpunktu un 80. pantu, apjomu. Šajā ziņā apelācijas sūdzības iesniedzēji uzskaita viņuprāt vairākus kļūdainus secinājumus vai pieņēmumus, kurus Vispārējā tiesa izdarīja pārsūdzētajā spriedumā, nepareizi interpretējot KAŠB kompetenci.

31. Tāpēc it īpaši tie apgalvo, ka Vispārējā tiesa kļūdījās, pieņemot, ka KAŠB bija tiesības pieteikt individuālus pieprasījumus ne tikai par noteiktā laikā iesniedzamā materiāla kvalitāti, bet arī par šādas kvalitātes dokumentālu pierādījumu. Turpretim pēc apelācijas iesniedzēju domām individuāli pieprasījumi Regulas Nr. 2100/94 55. panta 4. punkta izpratnē attiecas tikai uz pašu materiālu.

32. Tālāk apelācijas sūdzības iesniedzēji apgalvo, ka Vispārējā tiesa nepareizi atzina, ka KAŠB varēja sadalīt savus pieprasījumus individuālās lietās divos autonomos un neatkarīgos pieprasījumos par pašu materiālu un par kvalitātes dokumentālu pierādījumu, tādu kā fitosanitārā sertifikāta, iesniegšanu.

33. Apelācijas sūdzības iesniedzēji uzskata, ka Vispārējā tiesa rīkojās nepareizi Regulas Nr. 2100/94 61. panta 1. punkta b) apakšpunkta izpratnē, pieņemot, ka KAŠB bija tiesības atļaut jaunu vīrusu nesaturošu materiālu iesniegšanu pēc tam, kad bija beidzies materiāla iesniegšanai noteiktais laiks, un pēc tam, kad bija pilnīgi skaidrs, ka materiālā ir vīruss. Vispārējā tiesa nepareizi atzina, ka vārdi "cik ātri vien iespējams" saistībā ar aicinājumu atsūtīt iztrūkstošo fitosanitāro sertifikātu jau iesniegtajam materiālam nevar tikt uztverti kā termiņš un jebkurā gadījumā kā pagājis termiņš attiecībā uz individuālu pieprasījumu Regulas Nr. 2100/04 55. panta 4. punkta izpratnē, kā rezultātā pieteikums atbilstoši šīs regulas 61. panta 1. punkta b) apakšpunktam tiktu noraidīts.

34. Turklāt Vispārējā tiesa nepareizi pieņēma, ka KAŠB bija pilna rīcības brīvība pārliecināties bez tālākas hierarhiskas kontroles vai tiesu kontroles par tās individuālo pieprasījumu juridisko precizitāti un skaidrību. Šajā ziņā Vispārējā tiesa nepareizi atzina, ka jautājumi par šādu pieprasījumu labticīgu vai ļaunticīgu interpretāciju nav būtiski. Tāpat arī tā nepārbaudīja Regulas Nr. 2100/94 80. pantā noteiktās procedūras *restitutio in integrum* noteiktās robežas, kuras KAŠB acīmredzami neievēroja.

6 — OV 1994, L 11, 1. lpp.; skat. Regulas Nr. 2506/95 preambulas trešo apsvērumu.

7 — It īpaši skat. 2008. gada 18. decembra spriedumu lietā C-16/06 P *Les Éditions Albert Renê*/ITSB (Krājums, I-10053. lpp., 38. un 39. punkts).

35. Atbildot KAŠB apgalvo, ka tā nostāja vienmēr ir bijusi tāda, lai atļautu pieteicējam atkārtoti iesniegt augu materiālu, jo individuālais pieprasījums (1999. gada 26. janvāra vēstule) nebija pietiekami precīzs. Novērtējot KAŠB izteiktos pieprasījumus šajā lietā, jāatceras precīzu norādījumu nozīmīgums, ņemot vērā tiesiskās noteiktības principu.

36. Attiecībā uz iesniedzamo augu materiāla kvalitāti KAŠB norāda, ka tikai pēc materiāla iesniegšanas termiņa beigām un tā iesniegšanas tika noteikts, ka iesniedzamajam augu materiālam ir jābūt bez vīrusiem. Šajā ziņā 1999. gada 26. janvāra pieprasījums nebija pietiekami skaidrs.

37. Tāpēc, pēc KAŠB domām, nevar atzīt, ka *KSB* nav ievērojis Regulas Nr. 2100/94 55. panta 4. punkta prasību. Tas nozīmē, ka saskaņā ar Regulas Nr. 2100/94 61. panta 1. punktu nav pamata noraidīt *KSB* pieteikumu.

38. Attiecībā uz dokumentu pieprasījumu KAŠB piekrīt Vispārējai tiesai, ka, pirms noraidīt pieteikumu būtisku dokumentu neiesniegšanas dēļ, pieprasījumam, tai skaitā noteiktajam termiņam, ir jābūt skaidram.

39. Turklāt KAŠB apgalvo, ka Regulas Nr. 2100/94 80. pantā noteiktā procedūra *restitutio in integrum* šīs lietas apstākļos nav piemērojama, jo norāde "cik ātri vien iespējams" nav pietiekami precīza, lai apzīmētu termiņu, līdz kuram pieteicējam jārīkojas. Jebkurā gadījumā, pat ja šādu norādi uzskatītu par pietiekami precīzu, Regulas Nr. 2100/94 80. pants nav piemērojams gadījumiem, kad birojs ir atbildīgs par nokavējumu, šajā gadījumā – 1999. gada 26. janvāra vēstulē nesniedzot skaidrus norādījumus.

40. Visbeidzot KAŠB piekrīt Vispārējai tiesai, ka pieteicēja labticība vai ļaunticība attiecībā pret biroju nav būtiska, novērtējot ar Regulas Nr. 2100/94 55. panta 4. punktu noteikto rīcības brīvību.

41. Tāpēc, noraidot katru apelācijas sūdzības iesniedzēju argumentu, KAŠB apgalvo, ka apelācijas sūdzības iesniedzēju izvirzītais otrais pamats ir pilnībā nepamatots.

42. *Schniga* uzsver, ka, pretēji apelācijas sūdzības iesniedzēju apgalvojumiem, ņemot vērā aizsardzības pieteikumu tehniskās pārbaudes zinātnisko un tehnisko sarežģītību, Regulas Nr. 2100/94 55. panta 4. punkts pēc vajadzības piešķir KAŠB plašu rīcības brīvību, īstenojot tā funkcijas. Tas ietver KAŠB iespēju, ja tas atzīst, ka nav pietiekami skaidri noteicis pārbaudes materiāla fitosanitārās prasības, kā tas ir šajā gadījumā, piekrist "neiesniegšanai" Regulas Nr. 2100/94 61. panta 1. punkta b) apakšpunkta izpratnē, atļaujot pieteicējiem no jauna noteiktā termiņā iesniegt jaunu materiālu.

2) Novērtējums

43. Apelācijas otrais pamats un tā daļas būtībā ir vērstas uz Vispārējās tiesas secinājumiem un uz argumentāciju, uz kuras balstās šie secinājumi, kas izklāstīti pārsūdzētā sprieduma 62.?80. punktā, ka, atzīstot, ka KAŠB, atļaujot *KSB* iesniegt jaunu augu materiālu tā vietā, lai noraidītu pieteikumu saskaņā ar Regulas Nr. 2100/94 61. panta 1. punkta b) apakšpunktu, ir pārkāpis šo normu, Apelācijas padome nav pareizi interpretējusi KAŠB Regulas Nr. 2100/94 55. panta 4. punktā noteiktās rīcības brīvības apjomu. Atbilstoši apelācijas sūdzības iesniedzēju viedoklim šāda atļauja varēja izrietēt vienīgi no šīs regulas 80. pantā noteiktā *restitutio in integrum*, ko *KSB* savukārt nelūdza.

44. Vispirms jāatceras, ka saskaņā ar Regulas Nr. 2100/94 55. panta 4. punktu KAŠB ir tiesības ar vispārējām normām vai individuāliem pieprasījumiem noteikt, kad, kur un kāda daudzuma un kvalitātes materiālu un salīdzināmos paraugus iesniegt tehniskajai pārbaudei.

45. Šajā ziņā jāatzīmē, ka, tā kā Regulas Nr. 2100/94 55. panta 4. punkts pilnvaro KAŠB noteikt tai iesniedzamā materiāla kvantitatīvās un kvalitatīvās prasības tehniskajai pārbaudei, kas aptver sarežģītu zinātnisku un tehnisku novērtējumu, KAŠB jāpiešķir noteikta rīcības brīvība, lai piemērotu šo normu [8].

46. Manuprāt, šajā ziņā salīdzinoši plaša rīcības brīvība ir piešķirta un domāta ne vien Regulas Nr. 2100/94 55. panta 4. punktā, bet tā ir arī atspoguļota šīs regulas 61. panta 1. punkta b) apakšpunktā, kas ļauj KAŠB piekrist tās pieprasījumu neievērošanai šīs regulas 55. panta 4. punkta nozīmē un tādējādi izvairīties no pieteikuma noraidīšanas [9].

47. Tādējādi raugoties, man šķiet, ka, apelācijā izskatāmā sprieduma 63.?65. punktā definējot ar Regulas Nr. 2100/94 55. panta 4. punktu noteiktās rīcības brīvības apjomu, Vispārējā tiesa pareizi nosprieda, ka šī rīcības brīvība aptver KAŠB tiesības noteikt priekšnosacījumus, ja tā uzskata tādus par vajadzīgiem, Kopienas augu šķirņu aizsardzības piešķiršanas pieteikuma pārbaudei, ar nosacījumu, ka nav beidzies termiņš, kurā pieteicējam jāatbild uz individuālo pieprasījumu.

48. Šādos apstākļos Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 64. punktā, nepieļaujot kļūdas tiesību piemērošanā, varēja nospriest, ka ar labas pārvaldības principu, kā arī ar nepieciešamību nodrošināt procesa pienācīgu norisi un efektivitāti ir saderīgs tas, ka tad, kad KAŠB uzskata, ka neprecizitāte, kuru tas ir pamanījis, varētu tikt izlabota, tam ir iespējas turpināt tam iesniegtā pieteikuma izskatīšanu un šajos apstākļos tam nav pienākuma noraidīt šo pieteikumu.

49. Tāpat arī Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 65. punktā pareizi atzīmēja, ka tiesiskās noteiktības principam raksturīga prasība ir, lai iesniedzēji nepārprotami apzinātos savas tiesības un pienākumus un attiecīgi rīkotos [10]. Tā kā KAŠB kā Eiropas Savienības iestādei ir pienākums ievērot tiesiskās noteiktības kā Eiropas Savienības vispārējā principa prasības, tad Vispārējā tiesa pretēji apelācijas sūdzības iesniedzēju apgalvojumam, nepieļaujot kļūdu tiesību piemērošanā, varēja saskaņā ar tiesību aktiem noteikt, ka KAŠB varēja pārliecināties, ka tā individuālie pieprasījumi ir skaidri un ka, attiecīgi, pieteikuma iesniedzējs ir vienīgais, kas ir atbildīgs par šo pieprasījumu neievērošanu.

50. Tomēr pretēji apelācijas sūdzības iesniedzēju apgalvojumiem pārsūdzētajā spriedumā nav nekā tāda, kas liecinātu vai liktu domāt, ka šī KAŠB vara būtu pilnībā diskrecionāra un atbrīvota no jebkādas tālākas hierarhiskas Tiesas kontroles vai uzraudzības.

51. Manuprāt, tāpēc Vispārējā tiesa tiktāl nav pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, definējot rīcības brīvības apjomu, kas KAŠB piešķirts ar Regulas Nr. 2100/94 55. panta 4. punktu.

52. Pārsūdzētā sprieduma turpmākajos punktos Vispārējā tiesa novērtēja lietas apstākļus, ņemot vērā iepriekš aprakstīto ierasto rīcības brīvību.

53. Šajā ziņā Vispārējā tiesa it īpaši pārsūdzētā sprieduma 69. un 72. punktā gan 1999. gada 26. janvāra un 1999. gada 25. marta vēstuli, gan 2001. gada 13. jūnija elektroniskā pasta ziņu, ar kurām KAŠB sazinājās ar *KSB* procesa gaitā, klasificēja kā tādas, kurās bija individuāls pieprasījums Regulas Nr. 2100/94 55. panta 4. punkta izpratnē,.

8 — Šajā ziņā skat. *Schräder*/KAŠB, minēts 5. zemsvītras piezīmē, 77. punkts, un manus secinājumus šajā lietā, 25. punkts; tostarp skat. arī Tiesas 1997. gada 14. janvāra spriedumu lietā C-169/95 Spānija/Komisija (*Recueil*, I-135. lpp., 33. un 34. punkts).

9 — Pēc analoģijas, ka ITSB ir plaša kompetence vērtēt faktus un pierādījumus, kas ir iesniegti ar novēlošanos, skat. Tiesas 2007. gada 13. marta spriedumu lietā C-29/05 P ITSB/*Kaul* (Krājums, I-2213. lpp., 42. punkts).

10 — Skat. šajā ziņā Tiesas 1981. gada 9. jūlija spriedumu lietā 169/80 *Gondrand* un *Garancini* (*Recueil*, 1931. lpp., 17. punkts); skat. arī Tiesas 1996. gada 16. februāra spriedumu lietā C-63/93 *Duff* u.c. (*Recueil*, I-569. lpp., 20. punkts) un Tiesas 2005. gada 14. aprīļa spriedumu lietā C-110/03 Beļģija/Komisija (Krājums, I-2801. lpp., 30. punkts).

54. Tāpēc apelācijas sūdzības iesniedzēju argumenti par to, ka šādi pieprasījumi var attiekties tikai uz pašu materiālu, nevis uz kvalitātes dokumentālu pierādījumu, tādu kā materiāla atbilstību fitosanitārajām normām apliecinošs fitosanitārais sertifikāts, ir noraidāmi. Kā pareizi atzīmēja Vispārējā tiesa, tā kā šādi dokumenti attiecas uz iesniedzamā materiāla kvalitāti, būtu pārlieku formāli, kā arī būtu pretrunā iepriekš atzīmētajai plašajai rīcības brīvībai, kas ar Regulas Nr. 2100/94 55. panta 4. punktu ir piešķirta KAŠB, lai cita starpā noteiktu iesniedzamā materiāla kvalitāti, ar šo normu izslēgt iespēju izteikt šādus pieprasījumus.

55. Tādējādi, pat ja 1999. gada 25. marta vēstulē izteiktais pieprasījums interpretējams kā atsevišķs individuāls pieprasījums, kas attiecas vienīgi uz iesniedzamā materiāla fitosanitārā stāvokļa dokumentālu pierādījumu, nevis uz materiāla kā tāda kvalitāti, kā tas bija izteikts iepriekšējā pieprasījumā 1999. gada 26. janvāra vēstulē, kā to apgalvo apelācijas sūdzības iesniedzēji, nav saprotams un arī apelācijas sūdzības iesniedzēji nav tālāk pamatojuši, ciktāl procedūra ar diviem individuāliem pieprasījumiem ("sadalīšana") pārsniegtu Regulas Nr. 2100/94 55. panta 4. punktā noteiktās robežas.

56. Attiecībā uz apelācijas sūdzības iesniedzēju sūdzību, ka Vispārējā tiesa nepareizi atzina, ka KAŠB varēja atļaut no jauna iesniegt ar vīrusu neinficētu materiālu, kad bija beidziet termiņš materiāla iesniegšanai un kad bija pilnīgi skaidrs, ka materiāls ir inficēts ar vīrusu, jāatzīmē, ka Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 74. un 75. punktā piekrita KAŠB uzskatam, kas bija izteikts 2001. gada 13. jūnija elektroniskā pasta ziņā, kas arī tika uzturēts šajā apelācijas tiesvedībā Tiesā, ka 1999. gada 26. janvāra un 1999. gada 25. marta vēstulēs ietvertie norādījumi neizrietēja pietiekami skaidri, tādējādi izslēdzot jebkādas šaubas no *KSB* puses, ka iesniedzamais materiāls nedrīkst būt inficēts ar vīrusu. Turklāt pārsūdzētā sprieduma 76. punktā tā nosprieda, ka, 1999. gada 25. marta vēstulē pieprasot *KSB* vienīgi iesniegt vajadzīgo fitosanitāro sertifikātu "cik ātri vien iespējams", KAŠB nenoteica *KSB* konkrētu termiņu šī sertifikāta iesniegšanai.

57. Ņemot vērā šo faktu vērtējumus, kurus kā tādus nevar apstrīdēt Tiesā apelācijas kārtībā un atbilstoši kuriem attiecībā uz faktu, ka tehniskajai pārbaudei iesniedzamajam materiālam jābūt bez vīrusiem, nebija skaidrības, manuprāt, Vispārējā tiesa varēja, ņemot vērā augstāk minēto labas pārvaldības principu un tiesiskās noteiktības principu[11], secināt, ka KAŠB rīcības brīvībā ietilpa 2001. gada 13. jūnija elektroniskā pasta ziņā izskaidrot savus iepriekšējos pieprasījumus šajā jautājumā un atļaut iesniegt jaunu, ar vīrusiem neinficētu materiālu.

58. Tā kā apelācijas sūdzības iesniedzēji tālāk pārmet Regulas Nr. 2100/94 80. panta, kas nosaka *restitutio in integrum* procesu, pārkāpumu, ir pietiekami atzīmēt, ka, pirmkārt, *KSB* atbilstoši šai normai patiesībā neiesniedza nekādu pieteikumu par aizstāšanu un, otrkārt, kā KAŠB pareizi atzīmēja, tad šīs normas nosacījums par termiņa neievērošanu nekad nav skaidri ticis ievērots, ņemot vērā augu materiāla iesniegšanas termiņa skaidrības trūkumu; tā kā, kā tas izriet no iepriekšējiem apsvērumiem, KAŠB bija tiesības atļaut iesniegt jaunu augu materiālu tajā pašā pieteikuma procedūrā un nenoraidot sākotnējo pieteikumu, tad nebija nepieciešams, pamatojoties uz Regulas Nr. 2100/94 80. pantu, atjaunot tiesības iesniegt augu materiālu.

59. Līdz ar to pamats, kas izriet no šīs normas pārkāpuma, ir jānoraida.

60. Visbeidzot, pretēji apelācijas sūdzības iesniedzēju prasībai šajā ziņā, Vispārējā tiesa nekādi nav pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, pārsūdzētā sprieduma 80. punktā noraidot kā neefektīvus apgalvojumus par *KSB* ļaunticību, jo šim jautājumam nebija nozīmes šajā Tiesā izskatāmajā lietā par to, vai KAŠB ievēroja vai neievēroja Regulas Nr. 2100/94 55. panta 4. punktā noteikto rīcības brīvību izskaidrot savus pieprasījumus individuālā lietā.

11 — Skat. 47.?49. punktu iepriekš.

61. Ņemot vērā iepriekšminēto, apelācijas otrais pamats par Regulas Nr. 2100/94 55. panta 4. punkta pārkāpumu, lasot to kopā ar šīs regulas 61. panta 1. punkta b) apakšpunktu un 80. pantu, arī, manuprāt, ir noraidāms kā nepamatots.

62. Pamatojoties uz iepriekšminētajiem apsvērumiem, manuprāt, apelācijas sūdzība ir pilnībā noraidāma.

VII – Par tiesāšanās izdevumiem

63. Atbilstoši Reglamenta 69. panta 2. punktam, kurš saskaņā ar šī Reglamenta 118. pantu ir piemērojams apelācijas procesam, lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā KAŠB un *Schniga* ir prasījusi piespriest apelācijas sūdzības iesniedzējiem atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā tiem spriedums ir nelabvēlīgs, tad tiem jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

VIII – Secinājumi

64. Iepriekš minēto iemeslu dēļ iesaku Tiesai:

1) apelācijas sūdzību noraidīt;

2) piespriest apelācijas sūdzības iesniedzējiem atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.